

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

تصحیح جعل اماره

جلسه ۲۰۲

استاد نجار زاده

تصحیح جعل اماره

بعد از این که ثابت شد اماره، هم در فرض انسداد و هم افتتاح باب علم حجت است؛ یک شبهه و اشکال مهم مطرح می شود:

طرح اشکال:

چرا در فرض افتتاح باب علم، شارع باید اماره ظنی را حجت قرار دهد؟ درحالی که اماره ممکن است منجر به خطا و تفویت واقع شود و اذن به تفویت واقع از طرف شارع قبیح است.

پاسخ به اشکال:

از این اشکال، به دو روش پاسخ داده شده است:

الف- روش سببیت: که برخی از اصولیون، از آنجایی که نتوانسته اند حجیت امارات را به نحو طریقیّت اثبات کنند (که اصل در امارات است)، مجبور شده اند متوسل به روش سببیت شوند و گفته اند: درست است اخذ به امارات در فرض افتتاح باب علم ممکن است باعث تفویت واقع شود؛ اما شارع در حجیت امارات، مصلحتی قرار داده که آن مصلحت قبلی فوت شده (رسیدن به واقع) را جبران می کند؛ یعنی تفویت واقع، مصلحتی است که بخاطر مصلحت بزرگتر، شارع اذن به آن داده است؛ لذا این کار شارع قبیح نیست.